

THỎ VÀ CỌP

Một hôm, cọp đưa gạo cho thỏ nhờ thỏ kêu các loài khác làm cỏ lúa giúp mình. Thỏ đồng ý, mang gạo đi chia và kêu được rất nhiều loài như Công, Nai, Nhím, Mang... đến làm cỏ lúa giúp Cọp. Sau khi đưa cả bọn lên rẫy, Cọp về nhà để nấu cơm canh. Cọp vừa đi, cả bọn liền đổ nhau xem Cọp nấu canh gì. Ai cũng tranh nhau đoán nhưng chỉ có Thỏ đoán trúng. Nó nói rằng “Canh của Cọp là canh thịt nai”. Khi về ăn cơm thì đúng là canh thịt nai thật. Hôm sau, cả bọn lại đổ nhau xem Cọp nấu canh gì. Ai cũng nhao nháo đoán, nào là Cọp nấu canh thịt chim, nào là Cọp nấu canh thịt voi... Nhưng tất cả đều sai, chỉ có Thỏ đoán đúng là Cọp nấu canh trứng gà.

Đến hôm sau, Cọp ở rẫy, còn Thỏ về nhà nấu cơm nấu canh giùm Cọp. Nó nghĩ mãi mà không biết làm canh gì. Nó ra suối định bắt cá mà bắt không được mà còn suýt chết đuối. rồi Thỏ lại đi săn con nai, con mang nhưng không được. . .Cuối cùng, nó nghĩ ra cách làm trứng gà giả để nấu canh. Thỏ vào rừng lấy phân gà rừng về trộn với bột củ nâu vo thành viên và bỏ vào nồi canh. Tới giờ ăn cơm. Thỏ giả vờ đau bụng để không phải ăn canh mà không bị nghi ngờ. Sau bữa ăn, Thỏ phá lên cười rồi chế nhạo :

- Ha, ha! Út căn!(Ăn cút)

Chúng bọn nghe vậy lấy làm tức giận lắm:

- Sao mày lừa dối chúng tao, hả Thỏ?

Nói xong, cả bọn đuổi đánh Thỏ mà Cọp hăng nhất bọn. Sợ quá, Thỏ nhảy tót lên nóc nhà, rồi nói với Cọp:

- Anh Cọp ơi! Anh đánh tôi làm gì? Anh đốt quách cái nhà đi là lửa sẽ làm tôi chết thôi.

Nghe xuyên tai, Cọp đốt nhà ngay. Nhưng khi lửa tấp tới gần Thỏ thì nó phóng xuống đất và bỏ chạy. Thấy thế, Cọp liền đuổi theo ngay. Thỏ chạy mãi, chạy mãi đến khi không để ý nó đâm sầm vào bụi cà gai và không ra được nữa. Cọp đuổi tới nơi vui mừng nó:

- A! Bây giờ thì bắt được mày rồi Thỏ ơi!

Thỏ vờ ngạc nhiên:

- Ông nói gì vậy? Ông đi tìm Thỏ nào vậy?

- Thỏ Ja!

- Ồ, tôi là Thỏ lack cơ mà.

Nói xong, Thỏ lại nhờ Cọp kéo mình ra khỏi bụi cà gai. Vừa thoát được, Thỏ cười nhạo báng Cọp:

- Hà Hà! Thỏ đổ ở lỗ đất 3 lần, 4 lần.

- A!

Thỏ lại chạy nữa, chạy mãi và nó lại vướng vào bụi tre gai. Thế là Cọp lại đuổi kịp:

- A! Bắt được mày rồi!

- Ông nói gì vậy? Ông bắt Thỏ nào vậy?

- Thỏ Ja!

- Tôi không phải Thỏ Ja đâu, tôi là Thỏ lack đây!

Sau đó, Thỏ lại nhờ Cọp kéo mình ra khỏi bụi tre gai. Ra được rồi Thỏ bèn cười “Ha, ha!...” rồi bỏ chạy. Chạy mãi, chạy mãi, gặp một bụi lỗ ô Thỏ leo ngay lên ngọn cây lỗ ô to nhất ngôi. Mỗi khi có gió thổi, mấy cây lỗ ô cọ vào nhau kêu “két két...”. Khi đuổi tới nơi, thấy Thỏ ngồi trên ngọn cây Cọp nói:

- A! Đuổi kịp mày rồi!

- Ông nói gì vậy? Tôi ngồi đây thổi kèn từ lâu rồi, ông không nghe thấy tiếng kèn à?

Vừa lúc ấy, có gió thổi qua làm cây lỗ ô cọ vào nhau kêu “két, két...” Tưởng là tiếng kèn thật. Cọp tin ngay lời Thỏ và nói:

- Ồ! Nếu thế thì cho ta thổi với!

- Được thôi. Ông lên đây ngồi với tôi.

Khi Cọp leo lên rồi, Thỏ lại nói:

- Bây giờ ông thổi kèn một mình nhé. Tôi xuống đi ỉa đây. Nếu có gió thổi thì ông nhớ đút lưỡi vào hai cây này này.

- Ồ, nhớ rồi!

Thỏ tụt xuống vào đi ra phía sau lưng Cọp. Khi có gió thổi, Cọp bèn làm theo lời Thỏ dặn nên nó bị kẹp đứt lưỡi. thấy vậy thỏ cười “Ha, ha...” rồi bỏ chạy. Cọp giận lắm, phóng ngay xuống đất và đuổi theo. Thỏ chạy mất, khi thấy một tổ ong tre, nó leo lên trên ngòai vỗ tay nhẹ nhẹ vào tổ ong miệng kêu”khur, khur...”. Vừa lúc ấy, Cọp cũng chạy tới nơi, nó nói:

- A! Đuổi kịp mày rồi Thỏ ơi!

- Ông định nói gì thế? Tôi ngồi đây đây đánh chiêng lâu rồi. Tôi đánh cho ông nghe nhé.

Nói xong, Thỏ vỗ nhẹ nhẹ vào tổ ong, miệng kêu “khur, khur...” như tiếng chiêng. Cọp nghe vậy thì thích lắm bèn gạ gẫm Thỏ:

- Hay quá! Cho tao đánh chiêng của mày với!

- Được thôi ông lên đây đi. Bây giờ ông ngồi vào trong chiêng còn tôi xuống đi ỉa đây. Lát nữa ông nhớ cột đuôi khố vào chiêng nhé!

Nghe lời Thỏ, Cọp cột ngay đuôi khố vào tổ ong. Xong đuôi đâu đó, nó mới dám đánh chiêng. Nhưng Cọp vỗ mạnh quá khiến đàn ong tương có kẻ pha tổ liền bay ra bu vào nó mà đốt túi bụi. đau quá, Cọp phải phóng người xuống đất định bỏ chạy. Nhưng vì đã cột đuôi khố vào tổ ong nên Cọp vẫn không thoát được đàn ong đang tức giận. Thỏ đã kịp chạy ra. Vô cùng tức giận Cọp đuổi theo Thỏ rất nhanh. Còn Thỏ vì quá vội vàng nên bị lọt xuống hố người ta đào khoai. Đuổi tới nơi, đứng trên miệng hố cọp nói:

- Nào, bây giờ mày chạy đi đâu cho thoát!

- Sao ông lại nói thế? Tôi đào khoai ở đây lâu rồi cơ mà.

Nói xong, nó giả vờ bẻ khoai không được rồi nhờ Cọp xuống bẻ giùm. Thấy Thỏ năn nỉ quá. Cọp động lòng đồng ý giúp Thỏ. Khi Cọp xuống hố, Thỏ lại nói:

- Bây giờ tôi lên trên, ông bẻ khoai đưa lên cho tôi nhé!

Nói xong. Thỏ nhảy lên người Cọp và nhảy lên miệng hố rồi, Thỏ cười “Ha, ha...” rồi bỏ chạy. đến một bờ suối có con trăn đang nằm, Thỏ ngồi xuống làm bộ mài dao, miệng kêu “krut, krut...” Khi Cọp đuổi tới nơi, nó nói:

- A! Bắt được mày rồi!

- Ông nói gì thế? Tôi mài dao ở đây lâu rồi. tôi yếu quá, ông mài giúp tôi nhé.

Cọp ưng thuận mài giúp Thỏ. nó đến bên con trăn, ngồi xuống. nhưng vừa lúc đó con trăn thức dậy liền mổ vào người Cọp. Thấy vậy, Thỏ bỏ chạy ngay, còn Cọp đau quá phải ngồi xuýt xoa một lát mới đuổi theo Thỏ được. Chạy đến chỗ người ta đang cắt tranh. Thỏ ngồi xuống làm bộ cắt tranh. Một lát sau, Cọp đuổi kịp nó nói:

- Tao bắt được mày rồi!

- Ông nói gì vậy? Tôi ngồi đây cắt tranh từ lâu rồi.

Sau đó, Thỏ rủ Cọp cắt tranh và chải cho sạch cỏ rác. Xong xuôi đâu đó, chúng cột tranh lại và Thỏ nhờ Cọp mang giùm. Khi cột tranh lên người Cọp, Thỏ vờ bị đau. Thấy vậy, Cọp hỏi:

- Mày làm sau thế hờ Thỏ?

- Tôi mệt quá, đau chân quá. Ông cho tôi ngồi lên lưng ông nhé.

Thấy thỏ nhỏ bé yếu đuối. Cọp đồng ý ngay. Thỏ trèo lên lưng Cọp và giả vờ rên” Hơ, hơ...”. Một lát sau, nó lấy đá đánh lửa kêu “klanh, klanh...”. nghe thấy tiếng đánh lửa Cọp hỏi:

- Mày làm gì thế?

Không có gì đâu. Tôi lạnh quá nên tôi nghiền răng đấy thôi. Khi lửa bắt cháy tranh, Thỏ phóng xuống đất bỏ chạy. lửa cháy dữ quá làm cháy cả lông Cọp. Vì không cời được dây cột tranh, Cọp cứ chạy lung tung. Thấy thế Thỏ thương hại mách nước:

- Sao chạy lung tung thế? Nhảy xuống nước thì lửa tắt thôi.

Cọp nghe lời Thỏ nhảy xuống suối. Khi lửa tắt, Cọp đuổi theo Thỏ. Đến lần này thì Cọp đã bắt được Thỏ và mang về nhà định ăn thịt. Thỏ vờ khuyên Cọp:

-Ăn sống không ngon đâu, ăn thịt nướng mới ngon.

Nghe cũng đúng. Cọp bèn nhốt Thỏ vào trong bể rồi đi lấy củi. ở trong bể, Thỏ chọc vào bể làm thành tiếng kêu “krôt, krôt, ...”. Bầy Cọp con nghe thấy bèn hỏi:

- Chú làm gì thế, chú Thỏ?

- Tao ăn cơm cháy đấy, tụi bây muốn ăn không?

- Có, cho chúng cháu ăn với.

- Nếu thế thì chúng mày mở cửa cho tao rồi vào mà ăn thỏa thích.

Khi Thỏ ra ngoài, bầy Cọp con tranh nhau cui vào trong bể. đợi cho đũa cuối cùng vào, Thỏ đóng cửa bể lại rồi bỏ chạy. Lúc Cọp về đốt lửa, thụt bể thì đám Cọp con la toáng lên:

- Đừng đốt chúng tôi, cha ơi!

Vì bị Thỏ lừa và cứ tưởng Thỏ còn ở trong bể nên Cọp không tin đó là lời mảy đũa con. Vì vậy, nó ra sức thụt bể. đến lúc không còn nghe tiếng la hét bên trong. Cọp mở cửa ra thì thấy đám con của mình chết cháy hết cả. trong khi đó, Thỏ bên ngoài cửa nói:

- A! Mày tự thụt chết hết con mày rồi!

Nói xong Thỏ cười “Ha, ha...” rồi chạy mất. còn Cọp cứ đứng im giữa nhà lâm bầm:

- Sao lại chết con như thế nhỉ?

(Người kể: Y Blul, buôn Bang, xã Đăk Liêng, huyện Lăk, tỉnh Đăk Lăk)